

30 lat Układu Warszawskiego

• Sympozjum historyczne • Akademia wojewódzka

WCZORAJ minęło dokładnie 30 lat od historycznego momentu podpisania przez przywódców państw socjalistycznych Układu o Przyjaźni, Współpracy i Pomocy Wzajemnej, zwanym też Układem Warszawskim. 26 kwietnia bieżącego roku owo porozumienie zostało przedłużone na dalsze 20 lat. Ponownie więc przypięczono akt stanowiący decydujący czynnik bezpieczeństwa i pokoju w Europie.

Dwustronne spotkania szefów dyplomacji

Uroczystości w Wiedniu

WIENIEN P.A.P. Dziś przybyli do Wiednia ministrowie 11 państw, wraz z członkami politykami austriackimi wezmą udział w uroczystości w pałacu belwederkim, gdzie dokładnie 30 lat temu — 13 maja 1953 r. — Władysław Mołotow (ZSRR), John Foster Dulles (USA), Harold MacMillan (W. Brytania), Antoine Pinay (Francja) oraz Leopold Figle (Austria) podpisali traktat państwowy z Austrią. Otwarcia uroczystości dokona Leopold Figle, po którym wystąpił b. kanclerz Austrii — Bruno Kreisky. Spędzane są następnie krótkie przemówienia A. Gromyki, G. Smitza, G. Hovca, R. Damasa i T. Słowicza. W tym dniu odbędą się także wiele dwustronnych spotkań ministrów w tym Gromyko — Genscher i Gromyko — Andreotti. (O spotkaniu Gromyko — Smitz piszemy na str. 3.)

Spółczną pracą

Stoczniovcy z K-2 pomagają szkole

ZALOGA Wydziału K-2 „Warskiego” liczy około 500 pracowników. W tym właśnie gronie rodzą się cenne inicjatywy, za-

Minister Urban w „Interpressie“

- Zamach na Wałęsę?
- Postępowanie przeciw S. Bratkowskiemu
- Stosunki Polska — Francja

PIERWSZE pytanie podczas cotygodniowej konferencji rzecznicza prasowego rządu — Jerzego Urbana dla dziennikarzy zagranicznych zadał korespondent BBC — czy ustalono została data rozpoczęcia procesu sądowego przeciwko Bogdanowi Lisowi, Adamowi Michnikowi i Władysławowi Frasyniukowi?

— PROCES TEN rozpocznie się 23 maja br. przed Sądem Województwem w Gdańsku, po nieuwzględnieniu przez Sąd Najwyższy zażalenia obrońców oskarżonych na rozpoznawanie sprawy przez Sąd Wojewódzki. — Prokurator wojewódzki w Gdańsku aresztował Józefa Szczepańskiego, który podobno miał być namawiany do dokonania zamachu na życie Lecha Wałęsy. Jakże stawia mu się zarzuty i kto stałbywał ten spisek? (Reuter).

— NIE WIEM, czy w ogóle można mówić o jakimś spisku. Nie (Dokończenie na str. 3)

Nadzwyczajna pomoc dla Izraela

WASZYNGTON P.A.P. Senat USA wypowiedział się za przekazaniem Izraelowi w przyszłym roku finansowym 1,5 mld dolarów w charakterze „nadzwyczajnej pomocy gospodarczej”.

WCZORAJ, w jednostce wojskowej odbyło się sympozjum historyczne poświęcone znaczeniu socjalistycznego braterstwa broni, którego wyrazem jest m.in. właśnie Układ Warszawski. Prelegenci: ppłk Andrzej Piaskowski, red. Tadeusz Karwacki, płk dr Edward Pawłowicz oraz kpt. Iwan Fiodorowicz Laski zarysowali słuchaczom

(Dokończenie na str. 3)

Zakończenie obrad XIX Plenum KC

• Dyskusja • Sprawy kadrowe • Podjęcie uchwał

W WARSZAWIE, w sali konferencyjnej Zakładów Mechanicznych im. Marcjela Nowotki — pod przewodnictwem I sekretarza KCPZR gen. armii W. Jaruzelskiego — obradowało drugie dni XIX Plenum KC. Kontynuowano dyskusję nad wygłoszonym referatem Biura Politycznego „Miejsce i zadania inteligencji w socjalistycznym rozwoju Polski”.

JAKO pierwszy głos w dyskusji zabrał prof. Janusz Jeliaszewicz — przewodniczący Rady Naukowej przy ministrze zdrowia i pomocy społecznej.

Poinformował o najistotniejszych wnioskach z konsultacji jakie, również w środowisku medycznym, odbyły się w okresie poprzedzającym XIX Plenum KC. Zatrzymał się też na niektórych aspektach rozwoju nauk medycznych w Polsce, akcentując zwłaszcza przyczyny niepełnego wykorzystania ich potencjału.

Józef Tyszkiewicz — zastępca członka KC, górnik w Zakładach Górniczych „Polkowice” w Polkowicach woj. legnickich, mówił o potrzebie stworzenia zalet finansowych dla osób podnoszących swoje kwalifikacje. Jego zdaniem konieczne są również mechanizmy sprzyjające zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań w produkcji i rozwoju wynalazczości.

Mieczysław Wejman — profesor przewodniczący ZG Związku Polskich Artystów Malarzy i Grafików, bezpartyjny, nawiązał do powinności i udziału w tworzeniu narodowej kultury malarzy, rzeźbiarzy i grafików. Mówił o potrzebie stworzenia warunków sprzyjających twórcom.

Zygmunt Rokiewski — profesor, zastępca dyr. Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu koło Warszawy, bezpartyjny, zwrócił uwagę na rolę placówek naukowych w procesie kształcenia specjalistów przyczyniających się do intensyfikacji produkcji rolniczej. Trzeba — stwierdził — rozszerzać

PL ISSN 0137-8240

Nr Instrukcji 15031

SRODA, 15 MAJA 1985 ROKU
Nr 94 (12 233) Rok założenia 1945 Nakład: 61 000 egz. Cena 6 zł

Zakończenie obrad XIX Plenum KC

sieć kształcenia podyplomowego. Benedykt Suchecki — członek KC, przewodniczący zarządu Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Kamieniu gm. Puszcza Marińska woj. skierniewickie, krytycznie ocenił system oświaty na wsi oraz proces szkolenia i przygotowywania kad-

Wizyty papieża

Po Holandii Luksemburg

RYM — LUKSEMBURG P.A.P. Po wizycie duszpasterskiej w Holandii dziś papież Jan Paweł II przybędzie do Luksemburga. Najpierw spotka się z chorymi i osobami w podeszłym wieku, a następnie z rodzinami. Program przewiduje następnie wizyty w międzynarodowych instytucjach europejskich, mających siedzibę w Wielkim Księstwie Luksemburg. Poźniej papież odprowadzi mszę dla robotników i imigrantów na terenach przy kombinacie hutniczym Arbed.

Pismo Prezydium KW OPZZ do Rady Ministrów

Jeszcze raz o planowanych podwyżkach cen mięsa i tłuszczów

WARSZAWA P.A.P. Jak już informowaliśmy, na ostatnim posiedzeniu Prezydium Komitetu Wykonawczego OPZZ postanowiono skierować do rządu pismo przypominające stanowisko Rady OPZZ w sprawie podwyżek cen artykułów żywnościowych. Oto tekst tego pisma:

OGÓLNOPOLSKIE Porozumienie Związków Zawodowych, jako reprezentant praw i interesów ludzi pracy, emerytów i rencistów,

Ale grzmiało!

Dziś kolejna burza i upał

Kwiaty kasztany

WCZORAJSZA prognoza meteorologiczna spełniła się co do my klient — zadowoleni z funkcjonowania kiosków „Ruchu”? Co pan na to dyrektorze? (Dokończenie na str. 3)

dla rolnictwa. Zastrzeżenia budżet także, jak stwierdził system zarządzania oświatą, jej biurokratyzowanie. (Dokończenie na str. 2)

Coraz lepsze tempo

W maju 450 nowych mieszkań

PROBLEMY związane z okresem zimowym, szczególnie budowlani mają już za sobą. Nie stoi na przeszkodzie aby tempo w każdym miesiącu (Dokończenie na str. 2)

Nowogard — miejscem

wojewódzkich uroczystości

Święto Ludowe

JUZ niebawem Święto Ludowe, dzień który mieszkańcy wsi i gmin obchodzą co roku szczególnie (Dokończenie na str. 3)

Pismo Prezydium KW OPZZ do Rady Ministrów

Jeszcze raz o planowanych podwyżkach cen mięsa i tłuszczów

uwaga za swoje prawo i moralny obowiązek wypowiedzieć się jeszcze raz w sprawie planowanych (Dokończenie na str. 2)

„Coca Cola“ contra „Pepsi Cola“

— NOWY JORK P.A.P. Towarzystwo „Coca Cola“ poinformowało o przejściu na produkcję swego napoju według nowej receptury.

Stosowana dotychczas receptura opracowana została w 1888 roku przez farmaceutę Johna Pemberton, który nazwał swoją nową „kombinacją napojem intelektualnym”. Nazwę „Coca-Cola” otrzymał on w 1911 roku. Przez cały czas składa „Coca-Cola” trzymany był w ścisłej tajemnicy. Stara receptura również teraz jest tajna na zawsze ukryto ją w sejfie banku Grogini w Atlancie. Nowa receptura również otoczona jest tajemnicą. Towarzystwo reklamuje napój jako „smaczniejszy”, jednak ci, którzy próbowali go prawie jednocześnie stwierdzają, że podobny jest do „Pepsi-Cola”. Firma „Pepsi-Cola” uznała zmianę receptury przez swego konkurenta za przyznanie się do porażki w wojnie między „Coca” a „Pepsi” i z tej okazji zorganizowała na nowojorskim placu Kolumba wielką fejk.

(Dokończenie na str. 3)

1060/85

Pomnik morskiego Szczecina

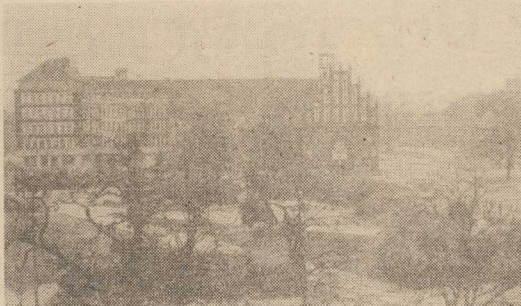
NIE przesadzę stwierdzając, że wielkie nadzieje wiazaliśmy my, szczecinianie, z rozpisaniem przed dwoma laty ogólnopolskim konkursem na pomnik — symbol morskiego Szczecina. Do udziału zaproszono 12 rokujących powodzenie artystyczne rzeźbiarzy. W polowie marca bieżącego roku jury opublikowało wyniki konkursu, którego organizatorami są: Szczecińskie Towarzystwo Kultury, Wydział Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego pod patronatem Ministerstwa Kultury i Sztuki. Zaproszenie do konkursu zostało poparte kwotami po 100 tys. złotych dla każdego uczestnika. Tak więc już „u progu” konkurs kosztował milion dwieście tysięcy złotych...

I oto w Galerii Południowej Zamku Książąt Pomorskich oglądamy 4 projekty pomnika wyróżnione równorzędnymi nagrodami oraz pozostałe, wystawione pod konkursowymi kryptonimami. Nie ma pośród nich takiego projektu, jakiego oczekiwaliśmy. Projektu pomnika godnego swej nazwy — symbolu morskiego Szczecina. Póki co jednak poinformujemy o lokalizacji przyszłego pomnika. Otóż ma on być usytuowany na przedłużeniu pl. Hoidu Pruskiego...

— u wylotu Trasy Zamkowego.

Wróćmy teraz do samych projektów. Doprawdy wstyd napisać, ale publiczność nie bardzo ma z czego... wybierać. Projekt Leonii Chmielnik przytłacza ciężarem góry.

Na słupach wyrastających z podłoża klebią się ni to chmury, ni to balwany fal, przytłaczające widza masywnym mało zrytmizowanej formy. Tandem Lewińskich zaproponował okrag fontannowy (chyba, w środku

Z czego wybierać?

którego wznosi się jakby dziewniastowolne wyobrażenie Neptuna... Inna propozycja wsparta jest na dwu wydetych żaglach, na pierwszym planie postać kobieca z chusteczką powiewająca w ręce. Nieco ementarny charakter ma projekt o belisku z czterema postaciami i napisem „Wróciliśmy na nasze prastare ziemie”.

Najbardziej z wszystkich podobal mi się projekt wysoko-

ściowego rozwiązania przestrzennego, podpisany kryptonimem „000101”. Nowoczesna, syntetyzowana architektura z elementami statkowej konstrukcji byłaby doskonale wiodzona z przejeżdżających tras pojazdów. Trudno byłoby bowiem za morski symbol naszego miasta uznać projekt „koronkowej bramy” z postacią dziewczęcia w środku. Co nie przeszkadza bynajmniej, aby ją zrealizować gdzieś na dzielnicowym osiedlu miasta.

Nie wydaje mi się konieczne omawianie wszystkich wystawionych prac. Czytelnik chyba nie będzie miał do mnie o to pretensji po obejrzeniu tej wystawy.

NA KONIEC jeden konkretny wniosek: skoro już te miliony zostały zainwestowane, a wyniki konkursu są nader nikłe, to czy nie warto zrobić jeszcze jednego konkursu na ten temat? Wszak taki pomnik — reprezentatywny dla naszego miasta miałby zdobić i przysparzać autentycznych przeżyć emocio-

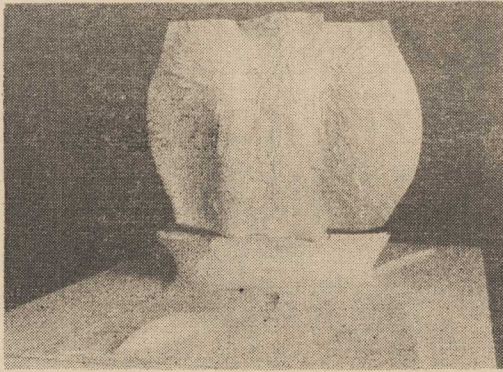
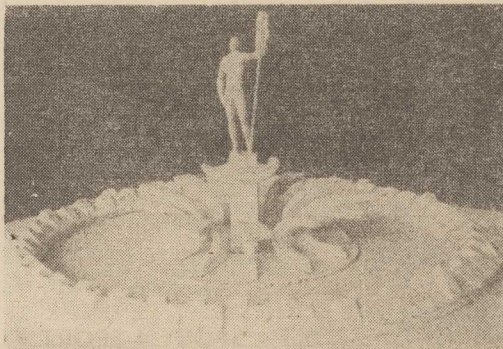
nalnych ludziom na dziesiątki lat. Mieszkańcom i tym przyjeźdnym. Powinien on coś mówić — przemawiać wielką

TU na placu Hoidu Pruskiego, u wylotu Trasy Zamkowej, stanie pomnik-symbol morskiego Szczecina.

Foto: Zb. Jodkowski

formą o wielkiej sprawie.

Urszula POMORSKA

XI Prezentacja Malarzy Krajów Socjalistycznych

19 autorów z dziewięciu krajów

OD 21 lipca do 11 września w Zamku Książąt Pomorskich trwać będzie XI Prezentacja Malarzy Krajów Socjalistycznych. Udział w tej imprezie zapowiedziało 19 malarzy z 9 krajów z około 200 pracami. Ponadto przyjedzie kilku krytyków sztuki, którzy dokonali wyboru prac w swych krajach. Z Bulgarii wystawić będzie Wichrony Popmedev, z CSRS — Milan Chabera, z Kuby — Juan Moreira Bencomo, z NRD — Antja Fertwust-Colberg, Christian Hasse, Claudia Borchers, z Rumunii — Paula Ribariu, z Polski — Jerzy Dudaczak i Jerzy Szot, z Węgier —

Peter Gemes, Beata Szechy, Venlo-Zuzu (tandem) oraz Janos Veto i Lorand-Mehes, z Wietnamu — Nguyen Quan, Lviu Cong Nhatan, Bui Auang Anh, z ZSRR — Togrul Narimbenkow i Andrej Wolkow.

W okresie od 22 lipca do 11 sierpnia uczestnicy XI PMKS przebywać będą na plenerze w Kamieniu Pomorskim, gdzie też odbędzie się (9-11 sierpnia) Sympozjum Krytyków Sztuki z udziałem: Georgi D. Dymitrowa (Bulgaria), Blanka Stehlikovej (CSRS), Giseli Blank (NRD), Virgilia Mocanu (Rumunia). Komisarzem organizacyjnym

prezentacji jest Stanisław Janusz Janowski, Radzie Programowej przewodniczy Ireneusz J. Kamiński (Lublin), członkami jej są: Andrej Fogt (Warszawa), St. J. Janowski, Jerzy Jurczyk, Lech Kowalczyk (Warszawa), Jadwiga Najdowa, Andrej Skoczylas, Witold Straus i Adam Styka (Warszawa).

W dzień otwarcia XI PMKS ukaże się informator dla widzów, natomiast po jego i imprez towarzyszących, zakończenia zostanie wydany bogato ilustrowany katalog, w którym znajdzie się również dokumentacja z pleneru i sympozjum.

(Up.)

Słowników coraz więcej

Rozmowa z Tadeuszem Kosmałą, dyrektorem i redaktorem naczelnym „Wiedzy Powszechnej”

— JESZCZE nigdy nie wydawano w Polsce tak wiele i w tak wysokich nakładach słowników obcojęzycznych. Jest to swoisty fenomen. Co jest tego powodem?

— Jest zapewne kilka przyczyn. Gwałtownie wzrosła ilość kursów języków obcych. Uczy się na nich wiele osób. Na ile owe języki są opanowywane, to już inna sprawa. Nie mamy na ten temat danych. Zapotrzebowanie na słowniki sygnalizują nam natomiast księgarze oraz

organizacje prowadzące naukę języków obcych, jak Towarzystwo Wiedzy Powszechnej. Na informacjach księgarzy można polegać: nie zamówia onii czegoś, na co nie ma popytu.

Są również przyczyny natury technicznej — przez wiele lat nie byliśmy w stanie zaspokoić potrzeb społecznych w tym względzie. Przeszkoda stanowiła baza poligraficzna...

— ALE wydaliście już tych słowników co niemiara. Jakiego ma ją priorytet?

— Od 56 roku ukazało się nakładem „Wiedzy Powszechnej” ponad 13 mln egzemplarzy słowników obcojęzycznych, w tym języka niemieckiego — 3,8 mln egzemplarzy, angielskiego — 3,2 mln, rosyjskiego — 3,1 mln, francuskiego — 1,3 mln. I ciągle tych pozycji brakuje na rynku księgarskim. Jesli idzie natomiast o słowniki hiszpańskie, włoskie czy szwedzkie, to można już mówić o pewnym zaskojueniu potrzebie.

— Od wielu lat „Wiedza Powszechna” współpracuje z zagranicą. Jak realizujecie się w zakresie językoznawstwa i przekładów. Co daje ta współpraca?

— Współpracujemy z takimi oficynami jak „Russkij Jazyk” w Moskwie, Verlag „Enzyklopädie” w Lipsku, „Akademij Kladu” w Budapeszcie oraz „Nauka i Izkustwo” i „Svyat” w Sofii. Chodzi tu oczywiście o wspólne opracowania autorsko-tłumaczeniowe i korekcyjne. Mamy również wieloletnią umowę o współpracy z florencką Akademią della Crusca, dotyczącą opracowania „Wielkiego słownika włosko-polskiego i polsko-włoskiego”; prace nad tym słownikiem są poważnie zaawansowane, znajduje się on na naszym i włoskim rynku księgarskim. Wydrukowaliśmy także w Jugosławii dla Larousse’a 100 tys.

egzemplarzy „Kieszonkowego słownika francusko-polskiego i polsko-francuskiego” (90 tys. egzemplarzy trafi do naszych księgarń). Ponadto holenderska firma Kluwer zamówiła u nas koleję 5,5 tys. egzemplarzy „Matego słownika niderlandzko-polskiego i polsko-niderlandzkiego”, który cieszy się na naszym rynku dużym zainteresowaniem.

— Czy myślicie o unowocześnieniu niektórych słowników, np. „Wielkiego słownika angielsko-polskiego” Jana Stanisławskiego?

— Nie chciałbyśmy już wydawać suplementów; ich zawartość podobnie jak nowe słownictwo — powinna znaleźć się w poszczególnych edycjach słownikowych. Wespół z wydawnictwem „Russkij Jazyk” pracujemy nad unowocześnieniem wielkich słowników rosyjsko-polskiego i polsko-rosyjskiego — zostanie one wydrukowane w Związku Radzieckim. Ten ostatni w nakładzie 100 tys. egz. Rozpoczęliśmy też prace nad unowocześnieniem wielkich słowników niemiecko-polskiego i polsko-niemieckiego, a także nad wspomnianym słownikiem angielsko-polskim Stanisławskiego, jest to bardzo żmudna praca. Problemem będzie także druk — chodzi tu przecież o nowy skład. Myślimy również o słowniku amerykańskim. Na razie czytelnik otrzyma — być może jeszcze w tym roku — podręcznik „Wymowa amerykańska”. Podręczników do nauki języków obcych wydaliśmy zresztą wiele, prawie w takim samym nakładzie, jak słowniki.

— A kiedy strzyżymy „Wielki słownik polsko-francuski”, który byłby dopełnieniem edycji francusko-polskiej?

— Nie wcześniej niż w 1987 roku. Powstałe on wiadomości w wydawnictwie, autorów jest kilkunastu. Tymczasem muszą wystarczyć podręcznikowi. „Podręczny słownik polsko-francuski” ukazał się w zeszłym roku, w tym roku zaś wydrukujemy 50 tys. egzemplarzy „Podręcznego słownika francusko-polskiego”.

Rozmawiał:

Ryszard PIETRZAK

